

สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2
SITUATIONS, NEEDS AND GUIDELINES ASSESSMENT FOR
ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL IN DIGITAL ERA
UNDER THE OFFICE OF NAKHON PHANOM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

¹พรชนก บุพศิริ, ²รชฏ สุวรรณภูมิ และ ³สุมาลี ศรีพุทธรินทร์
¹Pronchanok Buphasiri, ²Rachata Suvannagoot and ³Sumalee Sriputtarin

มหาวิทยาลัยนครพนม, ประเทศไทย
Nakhon Phanom University, Thailand.

¹pronchanokteaw@gmail.com

Received July 12, 2022; Revised October 29, 2022; Accepted December 25, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 2) ประเมินความต้องการจำเป็น และ 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 382 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ คนโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 4 ฉบับ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวม

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

อยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับที่มากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ด้านที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและด้านการพัฒนาการวัดผล ประเมินผล 3) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล 3.1) ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนควรปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรโดยให้ครูนำหลักสูตรมาวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน และมีการนิเทศกำกับติดตามบริหารการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล 3.2) ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ สนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอนให้มีการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี 3.3) ด้านพัฒนาการวัดผล ประเมินผล โรงเรียนควรมีการวัดผลประเมินผลตามบริบทโรงเรียนยุคดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ที่รอบด้านให้ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถสำหรับยุคดิจิทัล 3.4) ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมต่างๆ เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน 3.5) ด้านพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดหาแหล่งการเรียนรู้นอกห้องเรียนเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศมาให้บริการ และผลประเมินแนวทางพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : สภาพปัจจุบัน, สภาพที่พึงประสงค์, การบริหารงานวิชาการ, ความต้องการจำเป็น

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the current situations and desirable situations; 2) to study the needs and necessity and; 3) to study guidelines for the academic administration of schools in digital era under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2. The samples were 382 school administrators and teachers; the sample size was determined by the percentage criteria obtained by using Stratified Sampling method. There were 4 instruments used in this research: 1) a questionnaire in current situations; 2) a questionnaire in desirable situations; 3) a structured-interview form; and 4) a suitability and possibility assessment form guideline for developing of the academic administration of schools in digital era under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2. The results were as follows: 1) overall current situations were at the high level, and the overall desirable situations were at the highest level; 2) The side whose value is higher than the overall value has 3 sides, curriculum development for educational institutions, innovation media and educational technology,

development measurement evaluation; and 3) the guidelines for developing of situations for the academic administration of schools in digital era under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 3.1) in the field of curriculum development for educational institutions Schools should improve and develop curricula by having teachers bring the curriculum together to plan learning management. and there is supervision and monitoring of the educational management context in the digital era, 3.2) in the development of learning processes Schools should develop a learning management plan for all subject areas. Support the development of teachers to develop skills in using technology, 3.3) In terms of evaluation and evaluation, schools should have assessments based on the context of schools in the digital age. for learning all around to cover knowledge, skills and abilities for the digital age, 3.4) media development Educational innovation and technology Schools should manage teaching and learning together effectively, media improvement innovations sufficient for the needs of students, 3.5) regarding the development of libraries and learning resources, schools should provide sufficient learning resources outside the classroom to meet the needs of learners and the community. communication and information technology is used to provide services. evaluation of development guidelines. And revealed the suitability at the highest level and the possibility at the highest level.

Keywords : Current situations, Desirable condition, Academic administration, Needs

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทของ องค์การที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน ล้วนส่งผลทำให้ผู้เรียน การเรียนรู้ ครูผู้สอน เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (สุกัญญา แซ่มซ้อย. 2561 : 216-224) สถานศึกษาจึงมีบทบาทและมีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพของคน เนื่องจากการดำเนินงานในสถานศึกษามีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนโดยตรง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 จึงกำหนดภารกิจของสถานศึกษาให้มีความหลากหลายยิ่งขึ้น โดยกำหนดไว้ในมาตรา 15 ให้มีการจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย มาตรา 24-30 ว่าด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญมาตรา 38 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษามาตรา 47-51 ว่าด้วยระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนมีการ

กระจายอำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีอิสระและคล่องตัวในการตัดสินใจตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 มาตรา 39 และ 40 โดยกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง สถานศึกษาหรือโรงเรียนจึงเป็นหน่วยงาน สุดท้าย เป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการ เพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพ (สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. 2553 : 13)

ภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมกับนานา ประเทศ การที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ จัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ จะเห็นว่าคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการ บริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ และการที่จะทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหาร และจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ พิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการ บริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหาร สถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตร โรจน์. 2553 : 1)

ในยุคดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่างๆไม่ว่า จะ เป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหาร อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจ ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการ สื่อสาร ICT (Information and Communications Technology) มาใช้การเพื่อสร้าง ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร และการจัดการความรู้ในงานด้านต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วของ สถานศึกษาเทคโนโลยีในปัจจุบันที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องรู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการ บริหารจัดการสถานศึกษา ด้วย เห็นได้ว่าเทคโนโลยีไม่สามารถมาสอนแทนครูได้แต่ครูที่ไม่ใช้ เทคโนโลยีจะต้องถูก แทนที่โดยครูที่มีความสามารถใช้เทคโนโลยี ในการบริหารด้านอื่นไม่ว่าจะเป็น การบริหารงานบุคคล การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารงบประมาณการเงิน งานธุรการ งาน อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมตลอดจน งานความสัมพันธ์กับชุมชน เหล่านี้สถานศึกษาจะต้อง สร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร ต้องนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายมาใช้ในการ บริหารจัดการสถานศึกษาอย่าง เหมาะสมกับยุคสมัยอย่างคุ้มค่า (สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ. 2563 : 252-253)

การบริหารวิชาการในยุคดิจิทัลนั้น คือ การจัดกิจกรรมทุกอย่างเกี่ยวกับการ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ตามขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการใน 4งาน คือ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การ จัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและ

ประเมินผล การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ สามารถดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการเสาะแสวงหาการวิเคราะห์การจัดเก็บ การจัดการ และการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร งานวิชาการใน 4 งาน ดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งการดำเนินงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพควรมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการกระบวนการบริหารจัดการ เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยลดเวลาในการทำงานและมีความแม่นยำสูง การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาประกอบการเรียน การสอนก็ช่วยให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างชัดเจนขึ้น ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนให้สูงขึ้น (อภิญญา รัตนโกเมศ. 2552 : 182)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล ว่าเป็นอย่างไร และมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร โดยจะศึกษาในขอบเขตของงานวิชาการ เพื่อค้นพบแนวทางที่ถูกต้องและจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จาก 181 โรงเรียน จำนวน 2,264 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 189 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,075 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 วันที่ 10 เมษายน 2564)

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบตารางของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 42-50) โดยผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูมีประชากร 2,264 คน เทียบตารางได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 134 คน และครู จำนวน 248 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.41-0.72 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.95 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.31-0.64 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.92

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (สถานภาพ และขนาดสถานศึกษา) นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงความถี่ และร้อยละ

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะดิจิทัลของครู นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูล โดยการแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2560 : 121)

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Priority Needs Index แบบปรับปรุงเพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวาณิช. 2558 : 279)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่าสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด คือ ด้านงานพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ งานพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์

การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษายุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.75	0.42	มาก	4.83	0.15	มากที่สุด
2.งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.91	0.37	มาก	4.76	0.17	มากที่สุด
3. งานพัฒนาการวัดผล ประเมินผล	3.79	0.36	มาก	4.79	0.16	มากที่สุด
4. งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	3.73	0.41	มาก	4.80	0.13	มากที่สุด
5. งานพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้	3.93	0.33	มาก	4.47	0.19	มาก
รวม	3.82	0.24	มาก	4.73	0.08	มากที่สุด

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านพัฒนาการวัดผล ประเมินผล ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และ ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ทักษะดิจิทัลของครู	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
1. งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.75	4.83	0.289	1
2. งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.91	4.76	0.216	4
3. งานพัฒนาการวัดผล ประเมินผล	3.79	4.79	0.264	3
4. งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการ ศึกษา	3.73	4.80	0.287	2
5. งานพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้	3.93	4.47	0.137	5
รวม	3.82	4.73	0.238	-

3. แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ดังนี้

3.1 งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้แก่ สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการ นิเทศติดตาม

3.2 งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษานำวิธีการเชิงนวัตกรรมที่บูรณาการเข้ากับการนำเทคโนโลยีมาใช้ ในกระบวนการเรียนการสอนโดยปรับ ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาและ สถานการณ์ปัจจุบัน

3.3 ด้านพัฒนาการวัดผล ประเมินผล ได้แก่ สถานศึกษาพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.4 ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้เรียนได้ เรียนรู้ผ่านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

3.5 ด้านพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ สถานศึกษามีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ห้องสมุดให้มีความทันสมัย และเท่าทันเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ

โดยผลการประเมินแนวทางพัฒนา โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาทักษะดิจิทัลของครู

แนวทางพัฒนาทักษะดิจิทัลของครู	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.88	0.11	มากที่สุด	4.60	0.20	มากที่สุด
2. งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.80	0.20	มากที่สุด	4.44	0.17	มาก
3. ด้านพัฒนาการวัดผล ประเมินผล	4.84	0.17	มากที่สุด	4.52	0.11	มากที่สุด
4. ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.92	0.11	มากที่สุด	4.64	0.22	มากที่สุด
5. ด้านพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้	4.76	0.26	มากที่สุด	4.56	0.17	มากที่สุด
รวม	4.84	0.07	มากที่สุด	4.55	0.05	มากที่สุด

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้ อภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันโดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง อย่างมากต่อการบริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหาร

ทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้าง ความสัมพันธ์กับชุมชน และสถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกทางเทคโนโลยีดิจิทัลที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน ล้วนส่งผลทำให้ผู้เรียน การเรียนรู้ ครูผู้สอน เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (สุกัญญา แซ่มซ้อย. 2561 : 216-224)

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับแรก คือ งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และงานพัฒนาการวัดผล ประเมินผล ตามลำดับ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีทักษะกระบวนการดิจิทัลเข้ามามีส่วนในการบริหาร จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับการเรียนรู้ ให้เท่าทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ต้องพัฒนาทักษะความรู้ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และปัญญาประดิษฐ์ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาเข้าใจศาสตร์วิชาชีพครูให้ลึกซึ้ง มีทักษะการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี ในสังคมยุคชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2563 : 24-25) สอดคล้องกับ ดุจเดือน ศักดิ์วงศ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 714 ฉบับ โดยสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามการบริหารงานวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผล แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาวิเคราะห์หาดัชนีลำดับความต้องการจำเป็นของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล(ดุจเดือน ศักดิ์วงศ์. 2564 : 123)

3. การพัฒนาแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีแนวทางพัฒนา ดังนี้

3.1 งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการกระชับหลักสูตร ยึดหยุ่นโครงสร้างให้เข้ากับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน สถานศึกษามีการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรจากหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดยมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการนิเทศติดตามร่วมด้วย เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับนโยบายนายกรัฐมนตรีนโยบายการศึกษา ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาว่า ต้องกระชับหลักสูตรปรับใช้ให้เข้ากับเทคโนโลยีและสถานการณ์ปัจจุบัน และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบ เนื่องจากหลักสูตรสถานศึกษาพื้นฐานของไทยในปัจจุบันเน้นเนื้อหามากเกินไปต้องใช้เวลาในการสอนจึงจะสอนได้ครบถ้วนและไม่เอื้อให้นักเรียนมีส่วนร่วม (Active Learning) เท่าที่ควรมี (นโยบายนายกรัฐมนตรีนโยบายการศึกษา. 2559 : 9) ความสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญชพร คำทอง ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาครู 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การวัดและประเมินผล และ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพวิชาการ (กัญพร คำทอง. 2563 : 454-459)

3.2 งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ผสมผสานองค์ความรู้ร่วมกับนวัตกรรมการเรียนรู้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ลงมือทำจริงตาม สภาพบริบทในยคุดิจิทัล สอดคล้องกับวิจารณ์ พานิช กล่าวถึงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ว่า ความท้าทายต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูใน ศตวรรษที่ 21 ว่า ครูยุคใหม่ควรมีวิธีคิดหรือ กระบวนทัศน์ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนรู้แบบให้รู้จริง (Mastery Learning) และเน้นลงมือปฏิบัติ (Action Learning) เตรียมผู้เรียนไปเป็น คนทำงานที่ใช้ความรู้ (knowledge worker) และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ (learning person) และทักษะที่สำคัญที่สุดที่ครูต้องปลูกฝังให้เกิดกับผู้เรียนเพื่อให้เขาเป็นบุคคลที่มีทักษะการปฏิบัติงาน และทักษะความสำเร็จส่วนบุคคล นั่นคือ ทักษะการเรียนรู้ (learning skills) ของคนศตวรรษที่ 21 มีความสอดคล้องกับวิจัยของ ดุจเดือน ศักดิ์วงศ์ ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า บริหารควรสนับสนุนการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเป็นพลเมือง ดิจิทัล และพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยี โดยออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีการบูรณาการแนวคิดความเป็น พลเมืองดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงเทคโนโลยี อุปกรณ์ดิจิทัล และพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ที่เอื้อต่อ การพัฒนาทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัล ฐานนิยม 5 มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ระดับมากที่สุด (ดุจเดือน ศักดิ์วงศ์. 2564 : 123)

3.3 งานพัฒนาการวัดผลประเมินผล สถานควรมีการวัดผลประเมินผลตามบริบทโรงเรียนยุคดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ที่รอบด้านครอบคลุมโดยให้ครู ผู้ปกครอง ได้ร่วมกันประเมินใช้วิธีการหรือเครื่องมือวัด ในการประเมินผล และมีสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการจัดอบรมวิธีการ ประเมินผลการเรียนรู้ให้ทันเทคโนโลยีในปัจจุบันอยู่ เสมอมีความสอดคล้องกับ สำนักงานราชบัณฑิตยสภากล่าวถึงการพัฒนาการวัดผล การประเมินผลว่า คือการประเมินผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวดังต้องประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยบูรณาการอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน และประยุกต์ใช้กรอบการประเมินให้ตอบสนองทักษะในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 มิติ ได้แก่การเรียนรู้ ความเข้าใจ การสำรวจ การสร้างสรรค์ และการแบ่งปัน ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย ทั้งวิธีการและเครื่องมือที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ให้เหมาะสมกับสิ่งที่ประเมิน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่างๆ ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่สะท้อนความสามารถในการปฏิบัติในโลกแห่งความเป็นจริง และมีการให้ข้อมูลป้อนกลับ ที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุด

แข็งของตนเองได้ นอกจากนี้ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประเมินเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น วิธีการและเครื่องมือที่อาจนำมาใช้ ได้แก่ แบบทดสอบ การวัดทักษะ ปฏิบัติการนำเสนอ การสังเกต การปฏิบัติงาน การสัมภาษณ์พูดคุย การประเมินจากผลงาน การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน การให้นักเรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อน ผู้ปกครอง หรือผู้เกี่ยวข้องประเมิน เป็นต้น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2564 : 17-21) มีความสอดคล้องกับวิจัยของกัญพร คำทอง ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดขอนแก่น มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ 1.1) การพัฒนาครู 1.2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 1.3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 1.4) การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 1.5) การนิเทศการศึกษา 1.6) การวัดและประเมินผล และ 1.7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพวิชาการ (กัญพร คำทอง. 2563 : 454-459)

4. งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา โรงเรียนควรพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาปรับปรุงสื่อ นวัตกรรมต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนควรสนับสนุน อบรม พัฒนาให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการใช้และสร้างสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษา และเรียนรู้จากการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีความสอดคล้องกับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนี้ถ้ารู้จักนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การจัดการเรียนการสอน ครูต้องไม่ใช่ Power Point หรือโปรแกรมนำเสนออื่นๆ แทนกระดานดำเท่านั้น แต่ครูต้องสามารถเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากโลกภายนอกสู่ห้องเรียนโดยผ่าน Internet ก็จะทำให้ให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น ครูสามารถเล่นบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกด้านนี้ได้อย่างสนุกสนาน นอกจากนี้ครูอาจารย์ยังสามารถสร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้เป็นแบบชั้นเรียนดิจิทัล ได้อีกด้วย ผู้เขียนเห็นว่าเทคโนโลยีไม่สามารถมาสอนแทนครูได้แต่ครูที่ไม่ใช้เทคโนโลยีจะต้องถูกแทนที่โดยครูที่มีความสามารถใช้เทคโนโลยี และในการบริหารด้านอื่นไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานบุคคล การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารงบประมาณการเงิน งานธุรการ งานอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมตลอดจนงานความสัมพันธ์กับชุมชน เหล่านี้สถานศึกษาจะต้องสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารต้องนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่าย มาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเหมาะสมกับยุคสมัยอย่างคุ้มค่า (เอกชัย กี่สุขพันธ์. 2559 : ออนไลน์) และสอดคล้องกับงานวิจัย ศิริจันทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับสภาพการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า (1) บทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายคำเรียงตามลำดับดังนี้ การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดตาม และประเมินผลการใช้เทคโนโลยี (2) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับได้ดังนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ศิริจันทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ. 2556 : 14-15)

5. งานพัฒนาห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดหาแหล่งการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน มีการนำเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศมาให้บริการ เช่น มีการติดตั้งคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้น ให้บริการไวไฟ หรือมีการจัดทำห้องสมุดออนไลน์ มีการดำเนินกิจกรรมที่มีความหลากหลายและผสมผสานกับการนำเทคโนโลยี หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมพร้อมกับฝึกทักษะการใช้เทคโนโลยีร่วมด้วย การพัฒนาห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน ต้องร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครู บรรณารักษ์ ครูผู้สอน บุคลากรในโรงเรียน ตลอดจนนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนต้องมีส่วนร่วมและรับผิดชอบ โดยมีการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีความสอดคล้องกับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556 : 15-17) วิสัยทัศน์ในมาตรฐานห้องสมุดไว้ดังนี้ “ห้องสมุดโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นห้องสมุดมีชีวิตที่ได้มาตรฐาน มีบรรณารักษ์ที่มีประสิทธิภาพให้บริการทรัพยากรสารสนเทศครบถ้วน และทันสมัย มุ่งพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการคิด สร้างสรรค์และแก้ไขปัญหา ใช้การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อ สังคมโลก” ดังนั้น จากวิสัยทัศน์ดังกล่าว ห้องสมุดโรงเรียน ถือเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ประเภทหนึ่งที่รัฐควรส่งเสริมและพัฒนา เนื่องจากเป็นแหล่งรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศและ เผยแพร่ความรู้ อีกทั้งห้องสมุดโรงเรียนยังเป็นแหล่งรวบรวมวัสดุสารสนเทศทุกประเภท เพื่อ ให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจและตามความต้องการเพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเองในการพัฒนาสติปัญญา พัฒนาจิตใจ และพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาครอบครัว และสังคมต่อไปในอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 13) ให้ความหมายแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ที่ทำให้เกิด การใฝ่รู้แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเป็นบุคคลที่มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุษา วงศ์จรัสเกษม ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร แนวทางการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 1) ด้านผู้เรียนสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้ครูผลิตสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านครู ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูปรับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม จัด

โครงการหรือกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาตนเองของครูด้านวิชาชีพ ส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ ภาพแวดล้อม นำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่หลากหลายมาใช้ ในกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมการจัดทำนวัตกรรม การพัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบสื่อออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ และ ปลุกฝังทักษะการคิดเชิงนวัตกรรมให้กับครู 3) ด้านผู้บริหาร มีการนิเทศ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอบถามความต้องการของครูผู้ปฏิบัติงาน จัดระบบประเมิน ส่งเสริมการใช้กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) การแจ้งข่าวสาร รายละเอียดที่ชัดเจน ทำความเข้าใจกับครูวางนโยบายของโรงเรียน กำหนดวิธีการทำงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ครูในการทำงานที่ชัดเจน ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ 4) ด้านผู้ปกครองและชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย โดยการชักชวน เชิญชวนผู้ปกครอง บุคคลต่าง ๆ ในชุมชนมารวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ปกครองและชุมชนเป็น กรรมการและเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างตรงต่อความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้ครูใช้ความสามารถที่มีให้ตรงกับความต้องการของชุมชน (อรอุษา วงศ์จรัสเกษม. 2561 : 134)

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการ จำเป็นและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยจะทำให้ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ทราบถึงความต้องการจำเป็น ของการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษายุคดิจิทัล ซึ่งด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับแรก คือ การพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา เพราะสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระชับ หลักสูตรยึดหยุ่นโครงสร้างให้เข้ากับสถานการณ์และเทคโนโลยีในปัจจุบัน มีนิตศัตตตามการใช้ หลักสูตรจากหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องโดยการนิตศัตตตาม มีการประเมินนิตศัตตตามผลการใช้ หลักสูตรโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ร่วมด้วย เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กัญชพร คำทอง. (2563). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์4.0 ของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วารสาร สังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ดุจดเดือน ศักดิ์วงศ์. (2564). แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมาตรฐานสากล ตาม แนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัลของนักเรียน.วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์คณะ ศึกษาศาสตร์:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- นโยบายนายกรัฐมนตรีปฏิรูปการศึกษา. (2559). *ปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ : 21 เซนจูรี จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ สื่อเสริม กรุงเทพฯ .
- แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555–พ.ศ. 2559 : หน้า 2.
- ศิรินทร์ทิพย์ ชาลีวรรณ. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารด้านการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ . มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช : นนทบุรี*
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. พิมพ์ครั้งที่1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภัทรรักษ์ดี คำสามารถ. (2563). *นวัตกรรมการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อสังคมในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล*.วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย.มหาวิทยาลัยเกริก : สำนักพิมพ์ศูนย์วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อการศึกษาอ้อยเอ็ด
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 วันที่ 10 เมษายน 2564
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). *คู่มือการกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะสำหรับตำแหน่ง*. นนทบุรี : พิมพ์ที่ บริษัทประชุมช่าง จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2563 : 24-25). *75ปี สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา* กรุงเทพฯ: พิมพ์ที่ บริษัท ออนป้า จำกัด.
- อภิญา รัตน์โกเมศ. (2552). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น : พิมพ์ที่ ม.ป.ท.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (School Management in Digital Era)*. สืบค้นเมื่อ 30 มิถุนายน 2562.
<https://www.truelookpanya.com/knowledge/content/52232/-edu-teaartedu- teaart-teaartdir>